

פרוטוקול מס' 193
מישיבת ועדת הפנים ואיכות הסביבה
מיום ו' י"ג סיון תשל"ו 11.6.76 שעה 8.30

נכח:

חברי הוועדה: ב.צ.קשת - מ"מ היו"ר
נ.אליעד
י.בארי
א.ורדיגר
ב.מואב
י.תמיר

מוזמנים:
שר המשטרה ש.הלל
רב ניצב ש.רוזוליו-מפכ"ל המשטרה
ניצב א.דקל - סגן המפכ"ל
מ.פוגלמן - מנכ"ל משרד המשטרה
ב.לשם - עוזר שר המשטרה

מזכיר הוועדה: י. ברזאני

רשמה: א. גוטמן

סדר היום: דיון בהחלטת הממשלה לקצץ בתקציב המשטרה

דיון בהחלטת הממשלה לקצץ בתקציב המשטרה

היו"ר ב.צ.קשת: אני פותח את הישיבה, ומקדם בברכה את שר המשטרה, את המפכ"ל ש.רוזוליו, מנכ"ל משרד המשטרה, סגן המפכ"ל ועוזר שר המשטרה.

הרשיתי לעצמי לשנות את סדר היום של ועדת הפנים; היום היינו אמורים לדון בארועים בשכונת עזרא ונוה-צהל וכו' - נושא דחוף וחשוב - אבל, לאחר שקיבלתי את האינפורמציה על החלטות הממשלה, ובהן קיצוץ בתקציב המשטרה, נפגשתי עם השר ושמעתי במה זה יתבטא במציאות, מצאתי שלכדון יהיה אם ועדת הפנים תתיחס באורח דחוף לבעיה זאת, מה עוד שמאחרינו שתי החלטות: 1. סיכום על דעת הבית כלו - מינוס מספר חברי-כנסת זעום - אשר תקרא בסוף הדיון על תקציב המשטרה. בסיכום הזה נתבענו לעזור ולתמוך במשטרה יותר מאשר תמכנו עד היום; 2. סיכום של ועדת הפנים, שנתקבל פה אחד, להצעה שהיתה בסדר-יומה של הכנסת והועברה לוועדת הפנים על דרכי תיאבור עבודת המשטרה. הסיכום בוועדת הפנים נתקבל פה אחד, ובו נתבעת הממשלה לתגבר את האמצעים בהם פועלת המשטרה.

אני יודע, שלכל אחד מאתנו יש גישה שונה למדיניות הקיצוצים. אני חושב, שבעית קיצוץ התקציב של המשטרה, יוצא מגדר יתר הקיצוצים, שאליהם כל אחד יכול להתיחס כפי שהוא מתיחס.

אנחנו אימצנו את הגישה, שחיל המשטרה הוא חיל בטחוני, וכאל כזה מתיחסת אליו ועדת הפנים. חברי ועדת הפנים מכירים את עבודת המשטרה ואת צרכי המשטרה, יותר מאשר מכיר אותם חברי הבית האחרים, אם כי גם ועדת הכספים דנה בזה, אבל הם דנים בזה פעם בשנה, ואילו ועדת הפנים עוסקת בזה מדי יום ביומו, ויש לה גם ועדת-משנה העוסקת בזה באופן שוטף.

הקיצוץ בתקציב המשטרה, פוגע לא במשרד המשטרה, אלא בבטחון המדינה ממש, כי על המשטרה הוטלו בזמן האחרון גם תפקידי בטחון פנים, אשר איננו רואה הבדל בינו לבין בטחון-חוץ, כי איננו רואה את ההבדל הגדול בין מחבל המנסה לעבור את הגבול כדי להרוג ולהרוס, לבין מחבל הנמצא בתוך המדינה המנסה להרוג ולהרוס.

כעת מנסים למשוך את הצבא מהשטחים, ומטילים את התפקיד הזה שוב יותר על משמר הגבול.

השאלה היא לא אם זה יוקצב מתקציב אחר, כפי שמדברים על המשמר האזרחי. המעמסה, הארגון והפעולה, אלה נעשים ע"י אותו משרד המשטרה ואותו החיל בו אנו דנים.

אני רואה את העניין הזה בחומרה רבה, ויש לי הרגשה, שגם יתר חברי הוועדה רואים את הדברים כך. לכן, קראתי לישיבה זאת, והזמנתי את שר המשטרה, את המפכ"ל ועוזריו, כדי שנשמע בדיוק מה קורה ומה יקרה אם הקיצוץ הזה באמת יבוצע.

אני יודע, שיש ביננו חברים, אשר במסגרות שונות תבעו להגדיל את תקציב משרד המשטרה. אבל, אני, גם בחלומותי הרעים לא חלמתי שיהיה קיצוץ בתקציב משרד המשטרה, מה עוד שזה יחתוך ממש בבשר החי, ז"א יהיה קיצוץ בתקנים, הקטנת מספר השוטרים, כאשר אנו יודעים שהחיל הזה משווע להגדלת התקנים.

א. ורדיגר: בימים האחרונים היינו עדים להפגנות של נשות שוטרים בקשר לקיפוח משכורות.היתי מבקש, שהשר יתיחס גם לנושא זה.

השר ש. הלל :

אדוני היו"ר, חברי הוועדה, אני רוצה להודות לך, אדוני היו"ר, על כך שמצאת לבחון להקדיש דיון על המתרחש בעולם הקיצוצים של משרד המשטרה. אני רוצה להקדים ולאמר, שמבחינתי אין לראות בשום מקרה בדברי עירעור על החלטה שנתקבלה באופן פורמלי בממשלה. אני אציג בפניכם את המשמעות של הקיצוץ, את ההשלכות ואת המסקנות המתחייבות לגבי המשטרה. אמנם, אין לי עדיין תשובה מדויקת, כי מזה יומיים אנו עוסקים בזה כדי שתוצאת הקיצוץ תהיה ככל האפשר פחות מזיקה.

אין כל ספק, שאנו בתקופה שיש קיצוצים, וצריכים להיות קיצוצים, אבל כשאתה בא לפע"צ ואומר שמקצצים את התקציב ב-20% אז ההנחה היא שהם יעשו 10% פחות כבישים. אם אתה בא למשרד השיכון ואומר שמקצצים בתקציב משרד השיכון ב-10%, אז ההנחה היא שמשרד השיכון יקבל החלטה ואישור לבנות 10% פחות דירות. אין כל ספק, שבכל מקום שיש קיצוץ, הוא מתבטא בזה, שיש פחות פעילות מסוימת, על דעת הממשלה.

כמובן, שתמיד אפשר לאמר, שצריך להיות יעול רב יותר, אבל בזה אנו מצויים במשך כל השנה, וזה לא נקבע עכשיו ב-2% אשר צריכים להתבטא מהיום למחר.

בניגוד למשרדים אחרים, עבודת המשטרה אינה נקבעת לפי יוזמה שלנו, וזה כמעט בכל בתחומים. לגבי מחבלים, הרי לא נאמר להם שיורידו את הפעילות שלהם משום שיש לנו פחות אפשרויות וכן לא לגבי הפשיעה אשר ההנחה הסבירה היא שדוקא עניני פשיעה ואלימות עלולים לעלות יותר כתוצאה מהמדיניות הכלכלית, שאנו נתונים בה. ז"א, אנו במצב די יוצא-דופן.

פרוש הדבר, שאני בא ומטיל קיצוץ, שמשמעותו אינה יכולה להתבטא כמו בכל משרד, שנעשה פחות עבודה. אנו מנסים לחשוב מה בכל זאת אפשר לעשות. יש דברים, שהם בלתי גמישים לחלוטין במשטרה. מערכת קשר הצריכה לעבוד 24 שעות, הרי לא נגיד שהיא תעבוד 22 שעות. יש דברים, שאינך יכול לקצץ. כך, שהקיצוץ אינו יכול להיות הוריזונטאלי ב-2% בכל התחומים. אנו מנסים לקצץ באותן פונקציות, שלדעתנו יפגעו פחות.

כהנחיה כללית לחברים, אמרתי, שינסו לצמצם או לבטל אותם סעיפים, שאין בהם, בצורה בולטת, משום סיכון הנפש או פגיעה בבטחון פנים; החל מעניינים של הוצאה לפועל, אשר נצטרך לקצץ, או ביקורת הגבולות. הלא לא יתכן שיאמרו לנו תקצצו ואל תקצצו.

תקציב המשטרה כלו הוא בסדר-גדול של כ-920 מליון ל"י. קיצוץ של 2% - ואין הצעה של קיצוץ ב-2% בתקציב הפיתוח, שהוא 20 מליון, וזה כולל בתי-סוהר, שאנו ממילא לא מתכוונים לעשות אפס קצהו של כל ההחלטות הקיימות, ואין הצעה לקצץ, ולכן מדובר בתקציב השוטף - 2% בתקציב השוטף זה 18,4 מליון ל"י קיצוץ בתקציב.

אני בקשתי בישיבת הממשלה, שלא להחליט שלא מקצצים בתקציב הממשלה, אלא שנחליט לבחון את תקציב המשטרה ע"י ראש הממשלה ושר המשטרה, לפני שמחליטים. לצערי, לא יכלתי להעביר את הצעתי, כך שבשבילי העניין הזה הוא נתון, ואנו נחפש את הדרכים לבצע זאת.

בתקציב המשטרה יש חלק, שהוא כמעט בלתי גמיש לחלוטין, וזה עניין שרותי בתי-הסוהר. בשרות בתי-הסוהר, הדברים לגמרי לא תלויים בנו. ההנחה היתה שיהיו 5,400 אסירים במוצע שנתי, אולם, שעד סוף השנה למעשה היו צריכים להיות 5,400 אסירים, ואנו כבר היום בתחילת השנה עומדים מעל למוצע השנתי, ואין לי ספק, שאנו הולכים לקראת הגדלת מספר האסירים.

כרגע, יש אגוז יותר גבוה של אסירים הנפנסים לתקופה של 10-12 שנים, כך שהתפוסה הולכת וגדלה, כי התחלופה יותר אטית.

אני שומע, שבזמן האחרון יש למשרד האוצר טכניקה כזאת, שלא זו בלבד, שכאשר יש גידול הרי צריכים לראות מה

הגידול בכח אדם, אלא גם לא מגדילים את התוספת עבור מנות מזון. קבעו מראש כך וכך, ואתה צריך להסתדר עם זה. אני לא יכל לעמוד בזה מבחינת הצלב האדום, ואני אצטרך להגיד שאם לא יתנו לנו את האפשרויות - אני לא אוכל לטפל בזה. זה לא כמו בבתי-סוהר, שכאשר יש יותר מ-40 תלמידים, אז מחלקים את הכתה.

בתוך התקציב של שרות בתי-הסוהר, שהוא כ-125 מליון ל"י, שכר הסוהרים הוא 85 מליון ל"י. בענין מספר הסוהרים, לגבי התקן שהיה לפני שנה או שנה וחצי, שהיה הרבה יותר קל, היו לו ויכוחים ארוכים עם האוצר, ובסוף הסכמנו לוועדה משותפת עם האוצר, שהם יעברו יחד אתנו בכל בית-סוהר ובכל עמדה, ויקבעו מה צריך להיות ממפר הסוהרים. להפתעת האוצר, הם הגיעו לפני כשנה, למסקנה, לפי קריטריונים של האוצר שיש חוסה של 500 סוהרים, לפי מה שהיה לפני כשנה. עכשו בא האוצר ואומר: אמנם הגענו למסקנה, אבל בגלל המצב הקשה, אני מבקש שאת 500 הסוהרים נחלק ל-3 שנים. אמרתי: טוב, נחלק ל-3 שנים.

אינני במצב, שאנו יכולים לקצץ עוד בסוהרים. יש לי כאן 85 מליון, שאין לי מה לעשות אם זה, אלא לפטר סוהרים, כאשר מספר האסירים הולך וגדל, ומספר הסוהרים הוא שלישי ממה שהאוצר בעצמו הכיר.

אני מוכן לא לתת לאסירים לאכול. אבל יש ענין של הצלב האדום. אני לא יכל להפחית מזון ולבוש, ואינני יכל להפחית את מספר השמיכות, כל זמן שלא יפחת מספר האסירים.

חשמל: אנחנו צריכים להאיר תאורה של חומות. אין לי אפשרות לצמצם את זה. מים: אינני יכל לצמצם.

יש 13 מליון ל"י, שזה סכום הכולל את כל יתר הפעולות האחרות, כולל טיפול רפואי באסירים. אם מישהו חולה ואנו שולחים אותו לבית-חולים, זה עולה 350 ל"י ליום, ללא כל טיפול של תרופות. זה רק עבור המטה ליום, עבור כל אסיר הנמצא שם. נוסף לזה, עבור כל תרופה אנו מקבלים חשבון.

יש תקציב משרד המשטרה בסך 70 מליון ל"י, וזה כולל רזרבה. כל התקציב של המשרד, כולל הדברים האלמנטריים, זה 7 מליון ל"י. ז"א שכבר נופל על שכמה של המשטרה לא 2% אלא כ-2,5%, זה מה שנופל על המשטרה כבר בגלל זה שאני לא יכל לחלק של האסירים והסוהרים לעשות כל שינוי.

אם נתיחס לחלוקה גסה של תקציב המשטרה, שזה כולל כח אדם ופעילות, שכר השוטרים והסוהרים, הוא 691 מליון ל"י. מזה 2% זה 14 מליון ל"י. 2% היום זה צמצום התקן ב-400 איש. כל אחוז שהמשכורת תעלה מעל 25% במשך השנה, כל אחוז פרושו קיצוץ בתקן בעוד 150 איש.

אם אני לוקח פרופורציונלית לכח אדם ותקציב הפעולה, אני צריך להקטין ב-400 איש את התקנים כיום.

יתר תקציב המשטרה מסתכם ב-231 מליון ל"י. הווה אומר 2% זה כ-5 מליון ל"י, אבל כאן יש לי בעיה כאשר אני לוקח את תקציב המשטרה ולא את שרות בתי-הסוהר, כי יש חלק גדול שלא רק שאיבדו גמיש, אלא אין לנו שליטה עליו; יש לנו סידור גלובאלי לגבי שלפונים, הפעלת מכשירי קשר, חשמל, מים, תחזוקה וכו'. ז"א, גם אם נגיע לכך שלא נפעיל בכלל את השוטרים, אלא הם יבואו בבקר, לא יעשו דבר. לה יסעו ולא יפעילו מכשירים, זה עולה לנו 231 מליון ל"י. אחזקת מתקנים ללא נסיעה וללא דלק. 60% מ-231 מליון ל"י אלה, אנו מוציאים כתשלומים קבועים, גם אם השוטרים לא יעשו כלום, אלא יבואו בבקר, ישבו וילכו בערב. גם אז אני צריך לשלם עבור מים וחשמל.

חלק מ-60% אלה זה שלפון ואלחוש ואחזקת עצורים, וגם להם אתה צריך לתתםשו לאכול וכו'. נשק ותחמושת שוטרים, זה גם משכורות, אבל זה גם מדים וזה גם כלכלה. אם מישהו נמצא בבסיס משמר הגבול, זה עולה, גם אם הוא לא יוצא לעבודה. יש גם בסיס

5.

אם נשאר לי להוצאות תפעול, בערך 83 מליון ל"י, ואם אני רוצה להחיל על זה את הקיצוץ של 2%, שחלקו זה דלק וחליפים, מחקר ופיתוח והוצאות גיוס, ז"א 5% קיצוץ בחלק האופרטיבי של המשטרה. זה, מתוך הנחה שאת העובדים אני צריך לפטר בסדר-גדל של 400 איש ואת יתר העבודה אני צריך לצמצם בסדר-גדל של 5%, אבל גם זה לא מעשי, כי יש כמובן דברים שאי אפשר לקצץ. בשטח שהוא ניתן לשליטה מעשית, צריך לעשות קיצוץ הרבה יותר דרסטי.

אנחנו מדברים על עליות באחוזי הפגיעה, עליות באחוזי האלימות, ויש דברים שהם אינם נמדדים בכמויות, וזו מדת האלימות הקיימת היום בכל תופעה ותופעה. כיום, אם צריך להרוס מבנה באחת מהשכונות, זה דורש גיוס של מאות שוטרים, אשר צריך להסיע אותם. היתי בסיוור של משמר הגבול בצפון, ואומרים לי שמי שנמצא בבית-שאן צריך היה להיות בירושלים, ומדובר בכך וכך אנשים שהוסעו לירושלים, כי כאשר זה ה-5 ביוני, וזה ששי ושיבת, ויש תפילה במסגד, וכל הדברים האלה דורשים כח אדם הטובא ממקום למקום, ואלה דברים שאי אפשר ללמד למדוד אותם, ומדת האלימות שאי אפשר למדוד אותה, מחיבת כח אדם בסדר-גדל כזה ללא יכולת לתת ביטוי למה שנדרש. הריסת מבנה בשכונת התקווה או משחק כדורגל אשר מתקיים או לא מתקיים, אלה שברים שאנו נדרשים לעשות אותם. כל אחד רואה שיש עליה באלימות ועליה בתופעות ציבוריות כאלה, והדברים קשים מאוד.

אנו מתחילים להעריך לגבי אפשרות של קיצוצים. אין לי פרוט מה אנו יכולים לעשות. אנחנו יושבים ודנים על כל דבר.

אני חושב, שאותי צריך להנחות העיקרון - וכך אני מנסה להנחות את החברים שלי - לא לפגוע בדברים הישירים אשר שייכים לבטחון פנים, משתי סבות: 1. זה לא יפה; 2. זה לא מעשי.

אם יש בירושלים, ביום מסוים, הסטריה ויש 170 קריאות בענין חפצים חשודים, היתי רוצה שתמצאו שר משטרה אשר יגיד לשוטרים: תענו רק ל-100 קריאות.

לכן, אמרתי, שאינני רוצה שיפגעו בבטחון פנים, וזה גם מפני שאני רואה שט.

אני מגיע למסקנה, שלא תהיה לנו ברירה אלא לנסות לצמצם בצורה דרסטית, חלק גדול מהפעילויות האלה הנחשבות איכות חיים. אז אני אוכל להגיד שבנושאים של סיכון נפשות לא פגעתי, אבל יצמצמו פעולות כגון גרירת רכב. תיפעול גרירת רכב עולה למשטרה מליון ל"י. אינני יודע כמה האוצר מרויח מזה.

אם תשאלו אותי במה אני יכול לקצץ, הרי זה יכול להיות בגרירת רכב, זה יכול להיות בהוצאה לפועל, יש שמירה ע"י שגרירויות ואזרחי חוץ. אני לא מוכרח להעמיד שוטר ע"י שגרירויות. תהיה הפגנה - יקראו לנו.

אני לא חושב, שאני מסוגל להגיד לכם עכשו במה אנו יכולים לקצץ.

בביקורת גבולות עובדים כ-160 איש. בזמנו, זה נעשה ע"י משרד הפנים, במשך שנים, פנו אל המשטרה וכפו עליה הר כגיגית לבצע ביקורת גבולות. אגב, זה מוזיל את הענין בצורה משמעותית, מאז זה מבוצע ע"י המשטרה. אבל, אנחנו נהיה מוכרחים לקצץ בביקורת גבולות. מבחינה בטחונית, צריך כמובן שהמשטרה תעשה את זה, אבל אין מפלט מכך שבחלק מכחם האדם נקצץ בביקורת גבולות, ואז מה שיקרה הוא שיזדגבו תורים כפולים בביקורת גבולות.

באיזה שהוא מקום, אנחנו צריכים לחפש את האפשרות לספוג את ה-5% בתפעול ובכח אדם, כאשר 5% של תפעול, בשפת-מעשה, זה בדברים שיש לנו עליהם שליטה נקצץ 10%, הווה אומר במספר הסיוורים שיצאו, קצת חסכון בדלק ובחלקי חילוף וכו'.

אבל, זה איננו תואם את מה שהכנסת החליטה לפני כשבועיים, בשים-לב לתפקידיה השוטפים של המשטרה, והמשימות הבטחוניות הרובצות עליה...

אנחנו נפעיל קיצוצים מסוימים גם על המשמר האזרחי ואני לא מציע שנפטר אנשים מהמשמר האזרחי. התפעול של המשמר האזרחי זה בטחון פנים. את הנושא של המשמר האזרחי אנו מקיימים בקצת רצון טוב, מקיימים פה ושם מסיבה כדי לקרב את האנשים, להביע הוקרה, אז נקצץ את זה. אין לי תשובה עדיין באיזה אחוז של הנטל הוא צריך לעמוד.

ר/ניצב ש.רוזוליו: התמונה שצויירה ע"י השר, טובה יותר מאשר אני רואה אותה. אני רואה אותה בעיניים הרבה יותר חמורות. אם אעשה את הרשימה של הדברים, שאין עליהם שליטה מבחינת הקיצוץ התקציבי, זה לא רק ענין של שכר וכמה דברים שהוזכרו, ולא רק תוצאה של הנחיה לגבי עדיפות של בטחון וסיכון נפש, אלא כל הקיצוצים וכל הנמכת איכות החיים תהיה בהחלט מעבודת המשטרה הרגילה של היום. פרוש הדברים האלה יהיה מרחיק-לכת. קדם כל, ברור לחלוטין, שהעמיד שאנו עומדים בפניו הוא לא רק שאלה של התגברות העבריינות, אלא התגברות העבריינות המחייבת הרבה כחות ואמצעים, אם זה לגבי עניינים של אלימות ואם זה עניינים שינבעו מהתכנית הכלכלית - נאגו כבר מרגישים זאת, אם זה ב"לילנד אשדוד", או בקרית הפלדה - והדברים אינם זועקים בכותרות, אבל זה ענין של רגע שזה יצא מהידים ואנו נצטרך להיות שם.

ענייני תנועה: כתוצאה מהקיצוץ, אשר יבוא לכך שלא ייבנו כבישים ולא יהיה גידול בתשתית התחבורתית, ענייני התחבורה יהיו יותר קשים באופן דרסטי. כך בכל יתר הפעילויות.

היום, התוצאה הישירה של דבר כזה תהיה - ואינני רוצה להכנס לפרטים - וזה ברור, שבצד צמצום של 400 מישרות, לא נצליח להגיע ל-400 מישרות + הקיצוץ, רק עשי מישרות שהוזכרו כאן באותם התפקידים המשיקים עם משרדים אחרים, אלא נצטרך לחסוך בבשר, ז"א נצטרך להפחית בכח-אדם בתפקידים חיוניים שלנו ע"י השתחררות מכח אדם שיש לנו עכשו בתפקידי המישרה הרגילים, כמו סיור, חקירות וכדומה.

כבר היום אדם עשוי להמתין זמן לא מועט, כשהוא מתלונן על פריצה וכו'. זה ברור, שילכו קדם לענין של קריאה על חפץ חשוד.

אין ספק, שאנו לא נוכל, בקיצוץ התקציב בסעיף פעולות, להגיע לאותו קיצוץ שאנו מחויבים, בלי לקצץ בדלק, רכב, וכו'. פרושו של דבר, שאם צריכים יהיו להגיע לאיזה מקום - יגיעו יותר מאוחר, וקשה יהיה להגיע בגלל כל מיני סידורים כאלה. אם אנו נצטרך להגיע להשבתת רכב פעם בחדש, ז"א שרכב לא יוכל לנסוע, וזה יפגע.

ענין של קיצוץ תקציב, זה לא דבר שאיך שהוא יסתדר. זה לא מסתדר. יהיו פחות שוטרים - לא יגיעו בזמן ולא בכחות מספיקים. כבר היום עומדים בלחץ למה לא עושים הוצאה לפועל יותר מהר, וכן כל פעולה דומה. כל הספיגה של כל ההורדות האלה תהיה דוקא בשטח איכות החיים, כי מזה אי אפשר, ומזה אסור, ומזה לא ניתן, וזה קודם וכו'.

יש מצב, שבשלב מסוים נצטרך לשאול את עצמנו עד איזה מדה אפשר לעמוד בזה. או צריך יהיה להגיד לציבור: ככה זה. פשוט כדי שהציבור ידע ויהיה מודע למצב.

בקשר להפגנת הנשים, יש בעיה מסוימת, שהיום בגלל התפתחות של חיי עבודה בארץ - ואנו לא חיים על המארס, אלא האנשים חיים בארץ - בגלל כל ההתפתחות, והלחץ עלינו בענייני רווחה הולך וגדל. אנשינו דורשים תנאי רווחה יותר טובים. הלחץ עלינו הוא בענין תנאי רווחה. לא כל כך שכר, אלא רווחה. בגדר שרווחה זה שיפול, רווחה זה כסף, רווחה זה גבונים שהיום מקבלים בכל מקום, ואנחנו לא יכולים למגיד שזה לא בוגע לנו.

כלכם יודעים את הבעיה שלנו, שבגלל המערכת שהיא אפוליטיטית, לכן אין לנו ועדים, אבל אנחנו צריכים לספק את השרותים האלה. העדר ועדים איננו בהכרח מצב שאין תביעות. קיצוץ תקציב, יפגע באפשרויות שלנו לפעולות יחידות רוחה בכל מקום. רוחה זה שיפול רפואי, שיפול שביים, ודברים מקובלים, וזה סידרת הלואות, וכן עזרה בשיכון. הקיצוץ המוצע כאן, יחתוך את האפשרות לטפל בזה. אנחנו נמצאים בענין זה בלחץ מביך המעמיד אותנו במצב לא נעים, ולנו לא תהיה שום תשובה בענין זה.

מ. פוגלמן: מאותם 230 מליון ל"י, שהם סעיף הוצאות שוטפות, כ-62% אלה הן פעולות לא גמישות, שהשליטה בהוצאות אינה תלויה בנו. יתרת הסכום של כ-90 מליון ל"י, זה אמנם ניתן לגמישות, אבל פרושו צמצום פעילות.

היו"ר ב.צ.קשת: אני מודה על הסקירות ששמענו. אנו פותחים בסיבוב שאלות והערות, והבעת דעות של חברי-הוועדה.

י. בארי: הערתי הראשונה מופנית אליך היו"ר כיו"ר הוועדה, עכשו. זאת השנה השניה, שמליאת הכנסת קיבלה החלטה, שאת צרכי המשטרה במשאבים, אין למוד באמת-מדה תקציבית מקובלת. יש להחלטה זאת של הכנסת, משמעות, או זאת דקלרציה, שיכל היה מישו להצקיר לעתוונות, וכך לצאת ידי חובה? אם יש להחלטה משמעות, והממשלה שרי הממשלה וראש הממשלה התחייבו למלא אחר החלטות הכנסת, אז אני רוצה לדעת כיצד משמעות החלטה זאת מתרגמת לשפת המעשה? שורש הרע איננו במה שעלול לקרות עכשו עקב הקיצוצים, אלא שמתוך תקציב של 85 מליארד, תקציב המשטרה הוא פחות ממליארד, וגם אם ננכה את ה-40% באפן גלובאלי המוקצבים לבטחון, גם אז מהיתרה תקציב המשטרה הוא כ-2% בלבד.

במדינה ובחברה, שמצבה כמצבנו היום, איפה תהיה

הפרופורציה?

שאלתי אל שר המשטרה ואל המפכ"ל: אחת ההצעות, אשר הוצעו לכם במהלך השנה, לשם יעול וניצול המשאבים האנושיים העומדים לרשותכם, היתה לגייס כח-אדם מתנדב, ובאפן ספציפי זה התיחס למשמר האזרחי, לעבודות האדמיניסטרטיביות בחיל המשטרה, ולהוציא את השוטרים הפרופסיונלים לשטח, לסיורים. מה יחסכם להצעה זאת? האם ההצעה נשקלה האם תפקיד של יומנאי או תפקיד אדמיניסטרטיבי בביקורת גבולות חייב למלא דוקא שוטר המגויס גיוס מלא בשכר במשטרה? כלאמר, האם לא יכל למלא תפקיד כזה מתנדב, ואת אנשי המינהל להוציא לשטח, לסיורים?

התמונה המתקבלת היא, שככלות הכל חלק הארי של התקציב מוצא על שכר. האם לא ניתן לנצל ניצול יתר את האנשים המקבלים שכר? אמנם, אז יהיו פחות אנשי משמר אזרחי ברחובות, אבל יהיו שוטרים ברחובות, ותהיה תכלית כפולה; עצם העובדה, שיסתובבו בשטח, כאשר יהיו סיורים של המשטרה, מתוך המודעות גם לנושא של בטחון פנים וגם למשימות המשטרה האחרות, האם לא נצא בשכרים וננצל מתנדבים לעבודות אדמיניסטרטיביות?

אנחנו יודעים, שמזה שנים, הצבא, עם חוק גיוס חובה לגבי בנות, הוא "לארג" במדה מסוימת, ואם הן אינן רוצות לשרת מסבות אלה ואחרות - דוחים את הגיוס. אנחנו יודעים, שלמטרות אחרות, גויסו צעירות לשרות מילואים. האם לא ניתן לגייס צעירות במשכורת של חילים והן תעשינה עבודות אלה ואחרות במשטרה?

י. תמיר: התחבטתי קשות אם ליטול חלק בדיון, היום, ואם כן- באיזה נימה לדבר; אם לאמר מה שאני חושב, או לחשוב מה שאני אומר, או לעשות פשרה בין השנים, ואומר זאת בצורת פשרה.

למרות, שהוועדה הזאת היתה במשך שנים ידידותית עם המשטרה, ושותפה במדה רבה לפעולתה, ועשתה בתחום הפרלמנטרי כדי לעודד את המשטרה, אם גם היתה ביקורת פה ושם, טוב עשה היו"ר שזימן את הישיבה הזאת, אם כי מנקודת ראות פוליטית יתכן שלא היה צריך לזמן את הישיבה.

אנחנו רואים, שהמערך חולה מחלה רצינית. יושב כאן נציג המערך, השר ש.הלל. מתוך חוסר מוצא בתקציב, על מנת למנוע הוצאות שאין להן כיסוי במדינה, קובעים בממשלה הורדה סכמטית מקבילה לכל המשרדים, בלי לשפוט מה פרושם של דברים לגבי קיצוצים במשרד אחד, ומה פרושם במשרד שני. האוטומטיזציה הזאת, היא אחת התופעות בנייה המדינה.

אני אומר מה שלא היתי צריך אולי לאמר; אני חושב, שהמדינה עושה טוב מאד שהיא מקצצת, כי אתם במשך שנים מנהלים את המדינה בצורה בלתי ראלית - מוציאים יותר מכפי כחה של המדינה לקיים את עצמה ולכסות את הוצאותיה. יש שומן כל כך עבה במשרדים השונים, שלוא היו מקצצים 10-15 אחוז, איש לא היה מרגיש בזה. אותו דבר ברשויות המקומיות, אותו דבר בסוכנות ובהסתדרות. יש שומן כבד החונק את המדינה הזאת.

אני יושב בוועדת ביקורת המדינה ואני רואה מה

מתרחש.

אתם עושים דבר טוב מאד, שאתם מקצצים, ואני חושב, שגם המשטרה יכולה לקצץ במדה מסוימת. אבל, כשאני צריך לעשות השוואה בין המשטרה ומשרד השיכון - המשטרה צריכה פחות לקצץ.

אני בא לידי אפיקורסיות גמורה, שאי אפשר יותר לפתור את בעיות החברה בישראלית באמצעים המקובלים. לפני 5-10 שנים יכולת להרוס בית בשכונת התקווה, בשכונת עזרא וכו' עם 2-5 שוטרים. אתם לא עשיתם זאת. לפני חמש שנים היו צריכים חבורה של שוטרים עם בולדוזרים. לא עשיתם את זה. בימי במיר ורבינוביץ היה הפסע הגדול ביותר. היום, כשאתה צריך להכנס לשכונת התקווה, אתה צריך להביא שוטרים מחוץ לתל-אביב. בעוד שנתיים-שלוש לא יתנו לכם בכלל להכנס לשכונת התקווה. אני יודע מה שאני אומר לכם. כך זה יהיה במדיניות שלכם. את המדינה הזאת לא יהרסו הערבים, אלא היהודים.

לכן, אני בא למסקנה, שאנו נמצאים במצב, שכל האמצעים הארגוניים, הטכניים, כבר לא יועילו. אנחנו על סף מצב כזה. מה שצריך במדינה הזאת, זה לערער בהלם את המדינה והחברה הישראלית, ולבנות אותה בהתנדבות, ויש סימני התנדבות, וזה דבר נפלא.

בתחומים שאני עוסק בהם, נעשים דברים אשר רק מתנדבים יכולים לעשותם, כמו למשל ארץ-ישראל יפה. בעם הזה טמון בחובו יצר הקיום, אבל אין מנהיגות. העם הזה, עם יצר הקיום, יכל לעשות נפלאות, אבל אין מנהיגות. אני לא אביא את הדוגמא של השופטת אבנאור. זה קלסי לגבי המצב במדינה.

אנחנו צריכים לקבל החלטה פורמלית, שהוועדה הזאת חוזרת ומאשרת את העמדה שקבעה מליאת הבית. אין לנו מה להוסיף לכך. אנחנו רק יכולים להגיד לשר המשטרה, כנציג הפוליטי של הממשלה כאן: רבותי, תנקטו במדיניות שתשנה את הערכים במדינה הזאת. אם תמשיכו במערך עם מפ"ם, ולא תדאגו לאחדות לאומית - לא יעזור כל תקציב במדינה, בפרט שהוא איננו.

א. ורדיגר: היות ואני לא חושב, שאנו על יד שלחן זה נחליף את המשטר, היות ואינני מאמין שהמשטר כפי שמתאר אותו ח"כ תמיר היה משנה את המצב או בונה מצב אחר, אני אומר: המשטר בעצמו צריך פעם ברוח טוב להגיד לאחרים: "בואו קחו את המשטר". אבל, אני לא מאמין, שלוא היו אנשים אחרים בשלטון היה מצב שונה. אולי לוא היה שלטון התורה, כי אז בודאי היה מצב שונה, כי אז הפסע, הזנות וכל העבירות שאנו עדים להם לא היו במצב כזה כפי שזה היום. בפתח דבריו אמר שר המשטרה: "מה שאני מביע עכשו אינו מתיחס להחלטת הממשלה ואין לערער על ההחלטה שנתקבלה, אם היא טובה או לא, אלא אני מוכן למסור דיווח על המצב לידיעתכם", לאור הדברים האלה אני מציע לא לקבל כל החלטה. אין טעם לקבל החלטה.

לא רק פעמיים השנה נתקבלה החלטה, אלא בכל שנה, ברוב הדיונים, אם זה בדיון בתקציב המשטרה, אם זה בהצעה לסדר-היום, תמיד אנו הסקנו מסקנות ואחד העקרונות היו, שצריכים לחזק ולשפר את תקציב המשטרה ולהוסיף עליו, ולא להפך.

אנחנו יודעים עד כמה ההחלטות האלה הן משמעותיות.
אלה החלטות דקלרטיביות היכולות להתפרסם ברדיו.

לכן, אני מציע לא לקבל כל החלטה. אין טעם בכך.

היתי מציע, שבנושא זה, שהוא קרוב ללבנו, וועדת הפנים מתמסרת במיוחד לנושא המשטרה, ועובדה שוועדת הפנים הקימה ועדת-משנה קבועה לטיפול בנושאים אלה. לא בכל הוועדות יש ועדות-משנה קבועות. אצלנו זה קיים לגבי המשטרה. יש התערבות של אנשי האוצר בקביעת מדיניות תקציבית בכל המשרדים הממשלתיים, ואני יודע זאת מישיבתי בוועדות אחרות, שבאו שרים להתלוננו על כך. למשל, אמרו: "באים אנש האוצר, יושבים עם שר החינוך ואומרים כמה כתות לסגור, אם תהיה משמרת שניה או לא".

אני חושב, שכאן הנקודה: האם משרד האוצר יכול להתערב ולהגיד למשרד המשטרה: אנחנו חושבים שאתם צריכים לקצץ ולעשות כך וכך.

אינני אומר זאת רק לגבי היום. הם באים גם עם תכנית. הם לא רק אומרים שיקצו כך וכך בתקציב.

השר אמר, שאין לערער על החלטת הממשלה ועכשו צריכים לקצץ בתקציב. אם כך, אינני יודע אם אנו יכולים להכנס לפרטי פרטים וליעץ לשר ולמפ"כל המשטרה ולעוזריו, שיעשו כך וכך.

אני חושב, שהסיכום צריך להיות: ועדת הפנים שמעה את שר המשטרה ולא קיבלה החלטה, כי המצב הוא שכל ההחלטות אין להן משמעות.

ג. אליעד:
שמחתי לשמוע את ח"כ תמיר, אני מבין אותו, ואני חושב שהוא דיבר לענין. אני רק רוצה להזכיר לו, שיש לי חשבון נוקב ועמוק את הדעה חב"דית מדוע לא מתחלף השלטון, וזה צריך להיות רשום ברקורד של הכנסת. תבוא ההסטוריה ותבדוק, כי אני מסכים עם כל מה שאמרת, והיה הבאמת-זמן שאפשר היה להרוס מבנה בנוכחות שוטר אחד.

אך, אלה המדברים בחום כזה, יעשו חשבון עם

מצפונם.

אני חושב, חברי ורדיגר, שחילופי שלטון, יתכן שהם הכרחיים היום כדי להציל את המדינה. אני לא הבטחתי לעם, שתוך ארבע שנים אני אחליף את השלטון. דברים באמרים והם מכובדים, וכל איש עם מצפון ועם דעותיו, אבל זכותיהתה לאמר את מה שעם לבי ואני חי עם ההרגשה הזאת.

בעית הבעיות זה להחליף את השלטון במדינה, כי נדמה לי שגם אנשי המערך עצמם עיפים "נס ליחם ורפה אונם", וזה מה שאנו "אוכלים" עכשו.

ב-61, כאשר א.א.בן סיפר את מעלליה הגדולים של מפא"י, ואמר שאת האניה הזאת רוצים לשבע, אני אמרתי לו שלא רוצים לשבע אותה אלא להעלותה על מבדוק לשמונה שנים, שמא יש מה לשפץ ולתקן.

אני בהחלט חושב, שאנו צריכים לקבל החלטה. יש לנו חובה פרלמנטרית ממדרגה ראשונה, ולכן אני מכבד את היו"ר שקרא לפגישה הזאת. אם מחר, חלילה וחס תקרה תקלה, אז הוועדה אשמה וממשטרה אשמה, כפי שאני שאלתי בעת המחדל של יום הכיפורים איפה אנשי ועדת חוץ ובטחון ואני רציתי לדעת באיזה מדה הם מילאו את חובתם. אותו דבר ישאלו מה אנו עשינו בענין תקציב המשטרה. אנו חיבים להחליט החלטה באפן ברור ביותר.

אני תמיד אמרתי לשר המשטרה, שהמשטרה תמיד מסתפקת במועט. נדמה לי, שוועדת הפנים היתה יותר נמרצת בענין שינוי בתקציב ובענין תביעה להרחבתו, מאשר המשטרה עצמה.

לכן, אנו היום במצב כזה שאיננו צריכים לשים את הדגש על 2% אלא בכלל על תקציב המשטרה ועל יכולתה בכלל לספק ולעמוד בתפקידים המוטלים עליה. אנחנו צריכים לעמוד על כך, שאנו חוזרים על דעתנו ועמדתנו בוועדת הפנים ובמליאת הכנסת, שתקציב המשטרה איננו

עונה על צרכיה, והקיצוץ הנוסף מעמיד בסכנה את מילוי תפקידיה של המשטרה. אנו אומרים את זה לעם, כדי שאם חלילה וחס יקרה משהו, לא יבואו אלינו ולמשטרה, אלא לממשלה ואל עצמם, ואז יבחרו ממשלה יותר טובה, והעם ישא באחריותו.

אינני מבין את ענין תפעול גרירת הרכב. האם אתם לא יכולים להגיד לאוצר שאם מקבלים שרות כזה - האוצר צריך לשלם את הוצאת הגרירה? אם אתה גורר רכב כדי להשליט סדר, זה עולה כסף - טבעי שהקב"מ על ההוצאה הזאת ישא האדם בעל הרכב והוא ישלם את זה למשטרה. צריך לחפש דרך.

השר ש. הלל: המשטרה אינה רשאית, לפי החוק, לקבל תשלום עבור שרותים.

ג. אליעד: לא יתכן שאתה תוציא הוצאות כאלה, וההוצאות ישולמו לאוצר.

ביקורת גבולות: במדה ואני בא לשם, אני רואה, שהאנשים עומדים ע"י החפצים הרבה יותר זמן מאשר בביקורת גבולות. בדרך כלל, ביקורת הגבולות עוברת די חלק. (השר ש. הלל: לכן, הצענו בזה לקצץ.) נכון, אז יחכו חצי שעה. לא נורא. אז העם הזה יסבול קצת ויחכו יותר בביקורת גבולות.

אני מציע לקבל החלטה ספציפית - יש הבדל בין החלטה כללית בכנסת, שאיש לא שם לב לה, לבין החלטה מטעם ועדת הפנים המתיחסת אל הבעיה הזאת, ויש בזה הבדל גדול - בכח משטרת אופרטיבי אסור לגעת. אני מציע, שזאת תהיה ההחלטה שלנו. אנחנו יודעים, שהתקנים לא מולאו ואנו יודעים עד כמה קשה להשיג אנשים למשטרה, ועד שאתה מאמן אותם וכו', זה לאמן שוטר, להכשיר שוטר ולהפעיל שוטר - זאת השקעה לא פשוטה. אם הולכים להוריד 400 שוטרים, זה מספר גדול מאד. אין להוציא שוטרים ממסגרת הפעולה המשטרתית היום-יומית. צריך להחליט, שאין עושים את זה. שיעשו בשטחים אחרים.

אני מזהיר את אדוני השר, שהענין הזה של הוצאות לפועל, הוא דבר קשה מאד. באיכות חיים זאת לא היתי רוצה שיעשו את הקיצוצים. הענין הזה ממילא צולע, כי אנשים אינם משלמים חובות, אינם עומדים בהתחייבויות. אני חושב, שבענין זה של מזונות וחובות קטנים, יחסי שכות, אלה ענינים קטנים, אשר אם לא מוצאים פתרון, הם עלולים לעלות לנו ביוקר רב. לא היתי רוצה שנפגין את יכלתנו בשטח זה.

ג. מואב: אני אתיחס למשטרה ולא למשטר. בכל משטר, נזדקק למשטרה, גם אם תהיה גן עדן של דמוקרטיה עממית או מלכות שמים של מלכות דוד ושלמה. השאלה העומדת בפנינו זה נושא שהועלה ע"י יו"ר הוועדה, ואני מברך אותו על כך.

אנו, כוועדת פנים, מופקדים על הנושא של המשטרה. אני חושב, שהיוזמה טובה, ואנחנו צריכים לקבל החלטה, וצריך להביא אותה לידיעת הציבור, שבתחומים שאנו מופקדים עליהם - פנים ואיכות החיים - בנושאים אלה אנו רשאים וצריכים לקבוע סדרי-עדיפויות. נראה לי, שבתחומי הפנים לפחות, בנושא של בטחון פנים - אני מדבר על עדיפות בתוך פעולות המשטרה - בבטחון פנים אני מתכוון גם בטחון "פרופר" וגם פעולות הריסה של מבנים והוצאה לפועל וכו', אלה דברים הצריכים לעמוד בראש סולם עדיפויות במשטרה, והנושא הזה שאנו מופקדים עליו צריך לעמוד בראש סולם עדיפויות. לכן, אם צריכים לקצץ, יש לקצץ בתחומים אחרים.

אני בעד קבלת החלטה האומרת, שבקביעת סולם עדיפויות לגבי שמירת המצב הקיים, אנחנו רואים בשמירת כח אדם לפעולות המשטרה, גורם ראשון בחשיבותו ואנו רוצים שזה יהיה האחרון לקיצוצים, או לפחות לשמור על המצב של היום, אם ניקח בחשבון שתהינה התיקרויות בשנה הקרובה.

לדעתי, יש להוסיף פיסקה אחת: בגלל חשיבות
בטחון-פנים, במצב הנוכחי, השאלה שאנו צריכים להעמיד בפני הציבור -
ואנו צריכים לשקול אותה - האם המשטרה, שקיבלה על עצמה הרבה
תפקידים בטחוניים, שהיו קודם בידי הצבא, האם המשטרה תוכל להמשיך
להיות מופקדת עליהם, כאשר מצד אחד תצטרך להגביר את פעולתה
במישורים האזרחיים, ומצד שני מקצצים בתפקיד. לכן, השאלה והשיקול
האם אפשר להטיל על גורמים בטחוניים אחרים את האחריות על אותם
תחומים, שהם לא דוקא בטחון אזרחי, ואני קורא כאן למשמר הגבול,
המשמר האזרחי וגורמים אחרים.

אני מצטרף לדעתו של ח"כ בארי, שיש להגביר
מתנדבים, ויש לשקול באיזה מדה ניתן לגייס יוצאי צבא, נשים וגברים,
ואני יודע שבמשמר הגבול יש אחוז מסוים בשרות סדיר ויש להרחיב גם
את האלמנט הזה, נשים וגברים, כאלה שהם פטורים היום מסבות שונות
משרות צבאי.

היו"ר ב.צ.קשת:
אני חייב תשובה לדברים, שהופנו ישירות
אלי ע"י ח"כ בארי. בפתח דברי דיברתי על
משמעות החלטת הכנסת, ואלה הדברים שנצטרך להדגיש, לדעתי, בהחלטה
שלנו. אני מסכים עם ח"כ בארי, ששורש הרע הוא לא בקיצוץ אלא
בתקציב, אדוני השר. אני חושב שוועדת הפנים מילאה תפקיד רציני
מאד בחיזוק מעמדו של שר המשטרה בדאגה לתקציב וגם בחיזוק מעמדה
של המשטרה, לא רק בכנסת, אלא גם ברחוב.

התלבט ח"כ תמיר, האם טוב עשיתי שזימנתי
את הישיבה או לא טוב עשיתי, וזאת מסביות של השתיכות פוליטית.
אני מתגאה בכך, שלא עלה בדעתי להתחשב במניעים מפלגתיים וסיעתיים,
בשעה שעמדה בפני שאלת קיצוץ בתקציב המשטרה.

אני חושב, שוועדת הפנים, המופקדת על
בעיות המשטרה, זהו תפקידה - אם קורה דבר מה, היא צריכה מיד
להתכנס ולהגיד את דברה. יתכן, שאם היתה דעת ועדת הפנים שונה,
היינו מדברים בעד קיצוץ. אבל, ועדת הפנים חושבת אחרת, ושמענו את
דברי חברי-הכנסת, כולל ח"כ ורדיגר האומר שלא צריך לקבל החלטה, אך
דעתו זו היא הפגנתית, מי אני מכיר את דעתו על המשטרה ויחסו
למשטרה.

אני מציע לא לפגוע בכח השיטור, כי אם
נגיד לא לגעת בזה ולא לגעת בזה, ז"א שיש דרך לקצץ בסעיפים אחרים.
אנחנו צריכים באופן כללי להודיע, שאיננו מסכימים לקיצוץ בתקציב
המשטרה. שורש הרע, זה תקציב המשטרה, ולא מכיון שזה 2% של התקציב,
אלא מכיון שאנו כל השנים, כל אחד מאתנו עוקב אחרי עבודת המשטרה
ומשוכנע שהתקציב שהועמד לרשות המשטרה איננו מספיק.

אם היה איזה שינוי ביחס כלפי המשטרה,
בשנים האחרונות, זה לא מדביק את הפער, כי קדם נוצר פער כזה, שגם
אם הוסיפו בזמן האחרון זה לא יכל היה להדביק את הפער.

לכן, הסכום היסודי היב צריך להיות הרבה
יותר גדול. לא יתכן שיתנו תקציב שאינו מספיק כדי לבצע את
התפקידים שהוטלו על המשטרה, ואנו תובעים מילוי התפקידים האלה,
ועושים סכנדאליים למה הסמים נפוצים, ומדברים על זנות וכו', ואז
אומרים שהמפכ"ל אשם. אפילו בעת פיגועים, אומרים ושואלים מדוע לא
היו מספיק שוטרים במקום, ולמה לא הגיעו מהר. אי אפשר להחזיק את
המקל בשני הקצוות.

לעתיים קרובות אני חושב על תפקיד השוטרים.
אני מדבר עם שוטרים ברחוב. אני לפעמים אוסף שוטרים במכונית,
ומשוחח אתם, ומתברר שהם עובדים מעל לכחות.

- לכן, אני מציע שנקבל את ההחלטה הבאה:
1. ועדת הפנים, שהתכנסה במיוחד לאור הקיצוץ בתקציב המשטרה, עליו החליטה הממשלה, רואה את הצעד הזה בחומרה רבה, ותובעת ביטול הקיצוץ.
 2. ועדת הפנים, מזכירה לממשלה את הסיכום שנתקבל על דעת כל סיעות הכנסת, פרט לאחת, ובו דובר על הצורך להגביר את פעולות המשטרה, ומכך משתמע שיש להגדיל את תקציב המשטרה.
- כמו כן, נציין סיכומים של ועדת הפנים, אשר כמה פעמים דרשה הגברת האמצעים העומדים לרשות המשטרה.
- אני מציע, שנכלול בהחלטה פיסקה האומרת, שוועדת הפנים רואה בתקציב, שהועמד לרשות המשטרה, תקציב שאינו מספיק, ואינה מסכימה בשום פנים לקיצוץ בו.
1. אני מציע לשלוח מיד שלושה מברקים: 1. לראש הממשלה, 2. לשר האוצר, 3. ליו"ר ועדת הכספים. המברקים יהיו ברוח ההחלטה של ועדת הפנים.
- אני שואל את דעת חברי הוועדה, האם רצוי שנתבע פגישה של משלחת מטעם ועדת הפנים, עם ראש הממשלה, בנושא זה. אני חושב, שיש לדבר הזה ערך, כי זה עוד יותר יחזק את עמדתנו בנושא זה. אם זה ישפיע או לא - בלבי התקווה שהדבר הזה ישפיע.
- אני חושב, שוועדת הפנים או ועדת-המשנה לענייני משטרה ובתי-סוהר, צריכה להתחיל עכשו לטפל באופן יום-יומי בתקציב של המשטרה, כדי ללמוד יותר את מה שנעשה, פשוט כדי לדעת.
- אני מציע לא לדבר על הוצאה לפועל, לא על ביקורת גבולות וכו'. לא לחפש איפה אפשר לקצץ. כמובן, אדוני השר, אם יש אפשרות באיזה שהוא מקום לקצץ - צריך לקצץ. אבל הקיצוץ שעליו החליטה הממשלה, בסך 18 מליון ל"י, בתוך תקציב המדינה זה סכום קטן, אך הפגיעה במשטרה היא קשה.
- ג. אליעד: צריך להגיד, שהחלטת הממשלה עומדת הסתירה להחלטת הכנסת. אני מציע: הוועדה קובעת, שהחלטת הממשלה עומדת בסתירה לסיכום שנתקבל בכנסת פה אחד, על דעת כל הסיעות.
- אין פה מומנט של הפנית דעת הקהל לסיכונים אשר כרוכים בקיצוץ התקציב. צריך להיות סעיף האומר, שוועדת הפנים תמיד ראתה בתקציב המשטרה כתקציב בלתי מספיק, והיא חוזרת ואומרת, שבמצב העלול להתפתח במדינה, התקציב הזה לא יוכל לאפשר למשטרה לעמוד בתפקידיה.
- י. בארי: אני מסכים עם ח"כ אליעד. לדעתי, הסעיף הבא להזכיר את החלטת הכנסת, צריך להיות סעיף הפתיחה בסיכום שלנו. אנחנו חייבים להראות רציניים; החלטות האומרות שאנו רואים בחומרה רבה קיצוצים בתקציב ודורשים לא לגעת בתקציב - זאת החלטה העוברת עכשו ב-4-5 ועדות של הכנסת. כך זה בוועדת השרותים, כך זה בוועדת העבודה, וכך זה בוועדות שונות. סוביקטיבית, הצדק בוועדות אלה. מה שונה נושא המשטרה? השוני הגדול הוא בהחלטה של מליאת הכנסת, שאמרה, שאין למוד את תקציב המשטרה באמות-מדה מקובלות.
- לכן, לדעתי סעיף הפתיחה צריך להזכיר את החלטת הכנסת.
- אמנם, לא שמענו את תשובת השר והמפכ"ל, אבל אם לא תהיה התנגדות, נכניס את ההצעה לכלול כח-אדם מתנדב.
- היו"ר ב.צ.קשת: אם אתה מציע משהו היכל להקטין את ההוצאות, אתה משמיט את הקרקע מההחלטה שלנו. אני לא חושב, שבהתנדבות אפשר לנהל ביקורת גבולות. על זה אפשר יהיה אחר כך לדון.

ב. מואב:
במקום להתייחס לקיצוץ הספציפי של 18 מליון ל"י, אני מציע לא לאמר זאת במפורש, אלא לדבר לגבי סדרי עדיפות, וזה השתקף בהחלטה שהיתה כבר. הוצע כאן, שייאמר שאנו מתנגדים לקיצוץ, כי התקציב ממילא קטן. אני מציע לאמר: אנו רואים בבטחון פנים ובתפקיד המשטרה בתקופה הזאת, נושא בעל חשיבות בדרגה עליונה, ולכן אנו סבורים שזה צריך להיות בראש סדר עדיפויות לאומי ומציעים לא לקצץ בתקציב המשטרה.

אני סבור, שאנו צריכים לאמר, שאם המשטרה לא תצליח בתקציב המצומצם העומד לרשותה, להבטיח את בטחון הפנים, יש לחפש פתרונות אלטרנטיביים ע"י גיוס חיבי גיוס לכחות המשטרה.

ג. אליעד:
גיוס חיבי גיוס למשטרה, זו פיסקה שאיננו צריכים לכלול בהחלטה, אם כי אני מסכים לעיון עצמו.

א. ורדיגר:
אני חושב, שפגישה עם ראש הממשלה יכולה להיות יותר משמעותית מאשר כל ההחלטות הדקלרטיביות. אני לא כל כך בטוח, שזה יועיל, אבל עצם העובדה, שוועדת הפנים מעמידה את ראש הממשלה על חומרת המצב - זה יכול להיות מועיל.

השר ש.הלל:
אני רוצה להודות עבור שימת-הלב והזמן, שהקדשתם לבעיה שלנו.

אענה ל-2-3 שאלות שהועלו כאן, והערה לח"כ אליעד. אני מסכים, שזה לא טוב לפגוע בהוצאה לפועל ודברים דומים, אבל האמת היא שבדרך האלמינציה מגיעים לכך. אני חושב, שצריכים להוסיף אנשים להוצאה לפועל, והיינו כבר במו"מ עם משרד המשפטים בענין הוצאה לפועל, וסזכמנו שבינתיים באמצעים שלנו נעשה כך, ואם תהיה אפשרות לתוספת אמצעים, נקדיש את כלה רק לענין זה. זה סוכם לאחר ישיבות עם אנשי משרד המשפטים ואנשינו, והם הגיעו לאותה מסקנה, יחד עם האוצר, לענין סדר-הגודל וזה כולל רכב, קטנועים, ג'יפים וכו'.

הבעיה שלי היא לא שאני חושב, שבזה אפשר לקצץ, אלא בדרך האלמינציה, אם לא בבטחון פנים ולא בדברים של בטחון, אז מגיעים לענין ההוצאה לפועל.

אני חושב, שלא תהיה לי ברירה, אלא שחלק מהאמצעים יפגעו גם בענין זה, ולא משום שאני לא מבין את הבעיה, אלא שבמצב הקיים אינני יודע מה הפתרון.

בשבילי, החלטת הממשלה היא החלטה, שיש לפעול לפיה כל זמן שהיא בשלטון.

יש מספר בנות-שאנו מקבלים במסגרת הגיוס, והן מועברות אלינו. אשר להצעה, שאלה שאינן מגויסות, שהן יועברו אלינו, זה ענין של חוק שרות לאומי. זה לא יפתור את הבעיה כל זמן שאין חוק שרות לאומי. אני מסכים, שיבצעו את חוק שרות לאומי. בינתיים, אני מדבר על בעיות מיידיות. כאשר יבצעו את החוק, תהיה שאלה אם צריכים לשלוח אותן לבתי חולים או לתפקידים אחרים. במציאות הקיימת, אין לזה תקנה. בנות חיב"ה זה גם נושא שיש בו קשיים גדולים עם הצבא, ובכל פעם עומדים אתנו על המקח. יש מיגבלה, שאנו יכולים להפעיל אותן רק לענין מוגדר ושום עבודה משטרית אחרת. מכך, שהגאולה לא תבוא אלא אם ישנו חוקים או יחליטו לגייס במסגרת של שרות לאומי. אם יתנו לנו כח-אדם ללא משכורות, במסגרת השרות - זה דבר אחר.

ג. אליעד:
יש כל כך הרבה אנשים, שאינם מגויסים בגלל פרופיל נמוך וכו'.

השר ש.הלל:
פרופיל שאיננו מתאים לשרות בצבא, הוא הרבה יותר בעיתי בשרות המשטרה. בצבא יש עדיין תפקידים פקידותיים בקריה וכדומה, אבל אדם שיש לו כל מיני מופרעויות, יכל לגרום בעבודה במשטרה נזקים עצומים. אנשים המתגייסים אלינו עוברים סלקציה קשה מאד. במשמר הגבול יש תפקידים ספציפיים. לא יתכן לבוא ולהגיד, שאדם שהצבא לא יכול לקבל אותו, שאני אעסיק אותו במגע עם הציבור.

ח"כ בארי דיבר על מילוי תפקידים אדמיניסטרטיביים ועלי לאמר, שאנו קצת נעזרים במשמר האזרחי. עוד בשלב ראשון אמרתי: ניתן להם סמכויות שוטר תוך כדי מילוי תפקידם. לא כלם רוצים את זה, ולא כלם מוכנים לזה. בדרך כלל, האנשים הבאים, אומרים שהם רוצים למלא תפקיד בענין בטחון, אבל אם יראו גנב או פורץ, הם רוצים לתפוש אותו. כמה אנשים יהיו מוכנים לכך - זה מוטל בספק. בכל התפקידים האדמיניסטרטיביים, אם אין לך קביעות, שליטה ודייקנות - אפילו תפקיד של יומנאי - זה לא טוב, כי מוכרח להיות רישום מדוייק, צריך להיות פיקוח וצריכה להיות ביקורת. אבל, לגבי המתנדב, אתה רק צריך להודות לו ולאמר לו "כל הכבוד", אבל אתה יודע מה משמעות של רישום לא מדוייק. אנו מנסים לענין אותם עד כמה שאפשר, שיהיו יותר מעורבים, אבל איננו יכולים לבנות על זה כעל דבר של קבע. אם הם מוכנים קצת לגלוש מעבר לתפקיד המוגדר - זה גם כן עוזר לנו במשהו. כמובן, נבחן אם אפשר להגיע לניצול יתר של אותם אנשים המוכנים להתנדב למשמר האזרחי.

ר/ניצב ש.רוזוליו: בדבר העברת טיפול בנושאים כאלה לגופים אחרים: העברת הנושאים לטיפולנו, הוא החלטת ממשלה, שבאה לאחר הערכת מצב בדבר היחוד הפונקציונלי בסדר עדיפויות המיוחד של עניני הבטחון בארץ. ההחלטה הזאת היא נכונה והגיונית מבחינת החלוקה אולם מה שהסתבך זה שהפרובלמטיקה בהיתה יותר כבדה. למשל, ענין בטחון הפנים. אינני חושב, שזה מעשי ללכת אחורנית בענין זה.

היו"ר ב.צ.קשת: בענין נשי השוטרים, אני מציע שלא נדון בזה, ותטילו עלי לבחון את הנושא הזה. אני מבין, מר דקל, ואביא בפניכם את המימצאים. זאת בעיה, שבענין זה אפגש עם שצריך לבדוק אותה. אני מודה לשר, למפכ"ל ולכל האורחים.

הישיבה נבעלה בשעה 10.45